

Matvælaráðuneytið
b.t. Jóns Þrándar Stefánssonar
Skúlagötu 4
101 Reykjavík

Tálknafríði 3.febrúar 2022

Varðar: Sérreglur Tálknafríðarhrepps um úthlutun byggðakvóta 2021-2022

Í byrjun september gaf Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið (nú Matvælaráðuneytið) út tvær reglugerðir er varða úthlutun byggðakvóta á fiskveiðiárinu 2021/2022. Reglugerð nr. 919/2021, um úthlutun byggðakvóta til byggðarlaga á fiskveiðiárinu 2021/2022 og reglugerð nr. 995/2021, um úthlutun byggðakvóta til fiskiskipa á fiskveiðiárinu 2021/2022.

Sveitarstjórn Tálknafríðarhrepps samþykkti á 584.fundi sínum þann 13.janúar að sækja ekki um til ráðuneytisins að setja sérreglur um úthlutun á byggðakvóta fiskveiðiárið 2021/2022. Viku síðar þann 20.janúar er boðað til aukafundar í sveitarstjórn þar sem fyrri ákvörðun er dregin til baka og sveitarstjórn ákveður að sækja um að setja sérreglur um úthlutun byggðakvóta fiskveiðiárið 2021/2022. Sveitarstjórn Tálknafríðarhrepps sækir um að setja sérreglur um úthlutun byggðakvóta fiskveiðiárið 2021/2022 með sama hætti og gert var fyrir fiskveiðiárin 2019/2020 og 2020/2021.

Undirritað f.h. Steglu ehf., Miðtúni 18, 460 Tálknafríði, sem er útgerðaraðili Sæla BA-333 (2736), vill koma á framfæri eftirfarandi athugasemdum við reglur og rökstuðning sveitarstjórnar Tálknafríðarhrepps.

Hér að neðan er svar undirritaðs við rökstuðningi sveitarstjórnar

- *Engin hefðbundin fiskvinnsla er rekin á Tálknafríði...gefa útgerðaraðilum tók á því að fá sem best verð fyrir veiddan fisk. Slíkt er líklegt til að efla í senn atvinnu- og mannlíf í byggðalaginu.*

Því miður hefur engin fiskvinnsla verið rekin á Tálknafríði síðan árið 2015 þegar Þórsberg lokaði, en allar götur síðan hefur verið vinnsluskylda á afla sem telst til byggðakvóta innan atvinnusvæðisins. Fiskvinnslan Oddi hf. er einungis í 16 km fjarlægð og það eru almenningsamgöngur á milli staða sem Oddi hf. ásamt fleiri fyrirtækjum og sveitarfélögunum Vesturbyggð og Tálknafríðarhrepp, halda úti. Árlega hefur undirritaður bent á þessa staðreynd sem og að starfsmenn Odda hf. (sjómenn) og Steglu ehf., hafa verið með hæstu útsvarsgreiðendum í Tálknafríðarhreppi ár hvert.

Þá er það undirstríkað að sunnanverðir Vestfirðir eru eitt atvinnusvæði og sækir fólk atvinnu og þjónustu á milli byggðakjarna. Algengt er að fólk sækji vinnu í öðrum byggðakjarna en það heldur heimili, s.s. í laxeldi, í skólum og öðrum störfum hjá sveitarfélagi sem og í fiskvinnslu svo eitthvað sé nefnt. Oddi hf. fiskvinnsla og útgerð

er eina fiskvinnslan á sunnaverðum Vestfjörðum og er því þjóðhagslega og samfélagslega mikilvægt fyrirtæki á atvinnusvæðinu.

Sveitarstjórn Tálknafjarðarhrepps hefur ítrekað vakið athygli á mikilvægi þess að tryggja heilsárssamgöngur innan sunnanverðra Vestfjarða þar sem það sé eitt atvinnusvæði. Því skýtur það skökku við að önnur rök eigi við þegar ákvörðun um úthlutun byggðakvóta er tekin. Vinnsluskyldan hefur að mati undirritaðs verið grunnurinn í því kerfi sem byggðakvótinn er, það er að aflinn sé unnin á atvinnusvæðinu og styrki þar með atvinnu í landi.

Undirritaður telur sig hafa lagt sitt af mörkum til sveitarfélagsins öll þau ár sem hann hefur stundað útgerð á Tálknafirði og alla tíð landað hverju kíló til vinnslu fyrst á Tálknafirði þar til Þórsberg lokaði og síðan til Odda hf. á Pateksfirði, og stuðla þannig að því að efla atvinnu innan svæðisins.

- *Mikilvægt sé fyrir atvinnulíf á Tálknafirði að sem flestir útgerðaraðilar fái tækifæri til að fá úthlutaðan byggðakvóta og því er lagt til að veiðireynsla frá fyrra ári gildi 50% í úthlutun en 50% skiptist jafnt á þá aðila sem lönduðu í Tálknafjarðarhöfn á síðasta fiskveiðinári.*

Það hafa ekki hafa orðið breytingar á útgerðarmynstri á Tálknafirði frá árinu 2015 er vinnslan lokaði. Eftir að reglum um úthlutun byggðakvóta Tálknafjarðarhrepps var breytt þannig að ákveðið hlutfall skiptist jafnt á milli báta opnaði það leið fyrir fleiri inn í kerfið og undirritaður gerir ekki athugasemdir við þá breytingu. Aftur á móti hafa útgerðaraðilar ekki nýtt sér þetta því þeir vilja vinnsluskylduna út og neita að gera vinnslusamning. Þetta er ástæða þess að byggðakvóti Tálknafjarðarhrepps er að „brenna inni“ ár hvert.

- *Fordæmi þar sem vinnsluskylda hefur verið felld niður*

Hér skal undirstrikað að sunnanverðir Vestfirðir eru eitt atvinnusvæði. Það er fiskvinnsla á atvinnusvæðinu í einungis 16 km fjarlægð frá Tálknafirði, það eru almenningsamgöngur á milli þéttbýliskjarna og 7 daga þjónusta á snjómokstri yfir vetrarmánuðina.

Undirritaður hefur frá 1.september 2021, og í raun frá upphafi hvers fiskveiðinárs, unnið í anda þeirra reglna sem í gildi hafa verið og aflað sér réttinda á grundvelli þeirra, því er það algerlega óviðunandi ef breyta á reglum þegar fiskveiðinárið er hálfnað eða rúmlega það. Að starfa í slíku starfsumhverfi skapar ófyrirsjáanleika og óöryggi ekki sist fyrir starfsöryggi starfsfólk undirritaðs. Að þessu sögðu þá ítrekar undirritaður þá skoðun sína að best væri ef reglur um byggðakvóta myndu liggja fyrir ekki seinna en 1.september ár hvert svo útgerðir geti skipulagt rekstur sinn í samræmi við það.

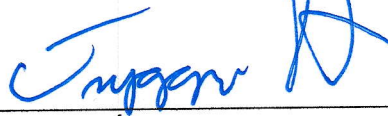
Að lokum vill undirritaður benda á skort á gögnum og útreikningum á bak við tillögur sveitarstjórnar Tálknafjarðarhrepps. Í þeim er ekkert mat lagt á það hvað sveitarfélagið hefur haft í tekjur samkvæmt því kerfi sem unnið hefur verið eftir hingað til og þá hver áhrifin eru af þessum breytingum, heldur er talið líklegt að tillögurnar efli í senn atvinnu- og mannlíf í byggðalaginu.

Í 2.gr. reglugerðar nr. 995/2021 segir:

Ráðherra getur heimilað á grundvelli rökstuddra tillagna sveitarstjórna að sett verði sérstök skilyrði fyrir úthlutun aflamarks í einstökum byggðarlögum er vikja frá eða eru til viðbótar hinum almennu skilyrðum enda séu þau byggð á málefnalegum og staðbundnum ástæðum og í samræmi við hagsmuni viðkomandi byggðarlaga.

Þegar heildarmyndin er skoðuð telur undirritaður að rökstuðningur við þær breytingar sem sveitarstjórn Tálknafjarðarhrepps leggur til uppfylli ekki ákvæði 2.gr.reglugerðar 995/2021.

Virðingarfyllst,
f.h. Steglu ehf.,

Tryggvi Ársælsson